

قانون مدنی

با آخرین اصلاحات و الحاقات

به انضمام

قوانین، آیین نامه ها

آراء وحدت رویه و یوان عالی کشور

نظریه های مشورتی اداره کل حقوقی و تدوین قوانین قوه قضائیه

آراء اصراری و بخشنامه های قوه قضائیه

عنوان قراردادی : ایران، قوانین و احکام
Iran . Laws, etc

عنوان و نام پدیدآور : قانون مدنی، آخرین اصلاحات و الحاقات به انضمام

قوانین، آیین نامه‌ها... - محمدرضا دشتی اردکانی

مشخصات نشر : تهران: شرکت سهامی روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۹۷.

مشخصات ظاهری : ۲۱۶ ص

شابک : ۴-۳۵-۷۸۹۴-۶۰۰-۹۷۸ : ۱۶۰۰۰۰ ریال

وضعیت فهرست نویسی : فیپا

موضوع : قانون مدنی -- ایران

موضوع : Civil law -- Iran

شناسه افیس : شرکت سهامی روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

رده بندی کنگره : خ ۱۳۹۷ ۴۹۴ KMH

رده بندی دیویی : ۳۴۲/۵۵۰۲۳

شماره کتابشناسی ملی : ۵۱۳۷۸۶۱

قانون مدنی با آخرین اصلاحات و الحاقات، انضمام قوانین، آیین نامه‌ها...

تدوین: محمدرضا دشتی اردکانی

ناشر: روزنامه رسمی ج.ا.ا

تیراژ: ۲۰۰۰ نسخه

چاپ اول: بهار ۱۳۹۷

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: روزنامه رسمی کشور

ISBN 978-600-7894-35-4

شابک: ۴-۳۵-۷۸۹۴-۶۰۰-۹۷۸

حق هرگونه چاپ و انتشار برای ناشر محفوظ است

نشانی: تهران، ضلع جنوبی پارک شهر، خیابان بهشت

تلفکس: ۵۵۶۳۵۹۰۴

WWW.RRK.IR

بها: ۱۶۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

صفحه	موضوع
۱	قانون مدنی.....
۱	مقدمه.....
۱	در انتشار و آثار و اجراء قوانین به طور عموم.....
۳	جلد اول: در اموال.....
۳	کتاب اول: در بیان اموال و مالکیت به طور کلی.....
۳	باب اول - در بیان انواع اموال.....
۴	فصل اول - در اموال غیر منقول.....
۵	فصل دوم - در اموال منقوله.....
۶	فصل سوم - در اموالی که مالک خاص ندارد.....
۷	باب دوم - در حقوق مختار که رای اشخاص نسبت به اموال حاصل می شود.....
۸	فصل اول - در مالکیت.....
۹	فصل دوم - در حق انتفاع.....
۹	مبحث اول - در عمری و رقبی و سکنی.....
۱۱	مبحث دوم - در وقف.....
۱۷	مبحث سوم - در حق انتفاع از مباحات.....
۱۸	فصل سوم - در حق ارتفاق نسبت به ملک غیر و در احکام آثار املاک نسبت به املاک مجاور.....
۱۱	مبحث اول - در حق ارتفاق نسبت به ملک غیر.....
۲۰	مبحث دوم - در احکام و آثار املاک نسبت به املاک مجاور.....
۲۴	مبحث سوم - در حریم املاک.....
۲۵	کتاب دوم - در اسباب تملک.....

۲۵	قسمت اول - در احیاء اراضی موات و حيازت اشیاء مباحه.....
۲۵	باب اول - در احیاء اراضی موات و مباحه.....
۲۶	باب دوم - در حيازت مباحات.....
۲۸	باب سوم - در معادن.....
۲۹	باب چهارم - در اشیاء پیدا شده و حیوانات ضاله.....
۲۹	فصل اول - در اشیاء پیدا شده.....
۳۰	فصل دوم - در حیوانات ضاله.....
۳۱	باب پنجم - در فینه.....
۳۲	باب ششم - در شکار.....
۳۳	قسمت دوم - در عقود و معاملات و الزامات.....
۳۳	باب اول - در عقود و تعهدات به طور کلی.....
۳۳	فصل اول - در اقسام عقد و معاملات.....
۳۳	فصل دوم - در شرایط اساسی برای صحت معامله.....
۳۴	مبحث اول - در قصد طرفین و رضای آنها.....
۳۵	مبحث دوم - در اهلیت طرفین.....
۳۶	مبحث سوم - در مورد معامله.....
۳۶	مبحث چهارم - در جهت معامله.....
۳۷	فصل سوم - در اثر معاملات.....
۳۷	مبحث اول - در قواعد عمومی.....
۳۷	مبحث دوم - در خسارات حاصله از عدم اجرای تعهدات.....
۳۹	مبحث سوم - در اثر عقود نسبت به اشخاص ثالث.....
۳۹	فصل چهارم - در بیان شرایطی که در ضمن عقد می شود.....
۳۹	مبحث اول - در اقسام شرط.....
۴۰	مبحث دوم - در احکام شرط.....

۴۲	فصل پنجم - در معاملاتی که موضوع آن مال غیر است یا معاملات فضولی.....
۴۴	فصل ششم - در سقوط تعهدات.....
۴۵	مبحث اول - در وفاء به عهد.....
۴۷	مبحث دوم - در اقاله.....
۴۸	مبحث سوم - در ابراء.....
۴۸	مبحث چهارم - در تبدیل تعهد.....
۴۸	مبحث پنجم - در تهاتر.....
۴۹	مبحث ششم - مالکیت ما فی الذمه.....
۴۹	باب دوم - در التزامات که بدون قرارداد حاصل می شود.....
۴۹	فصل اول - در ضمانت.....
۵۰	فصل دوم - در ضمان برائت.....
۵۱	مبحث اول - در عصب.....
۵۳	مبحث دوم - در اتلاف.....
۵۴	مبحث سوم - در تسبیب.....
۵۵	مبحث چهارم - در استیفاء.....
۵۵	باب سوم - در عقود معینه مختلفه.....
۵۵	فصل اول - در بیع.....
۵۵	مبحث اول - در احکام بیع.....
۵۶	مبحث دوم - در طرفین معامله.....
۵۶	مبحث سوم - در مبیع.....
۵۹	مبحث چهارم - در آثار بیع.....
۵۹	فقره اول - در ملکیت مبیع و ثمن.....
۵۹	فقره دوم - در تسلیم.....

۶۲	فقره سوم - در ضمان درک
۶۳	فقره چهارم - در تأدیه ثمن
۶۳	مبحث پنجم - در خیارات و احکام راجعه به آن
۶۳	فقره اول - در خیارات
۶۴	اول - در خيار مجلس
۶۴	دوم - در خيار حيوان
۶۴	سوم - در خيار شرط
۶۴	چهارم - در خيار تخیر ثمن
۶۵	پنجم - در خيار رؤیت و تخلف وصف
۶۶	ششم - در خيار غيب
۶۷	هفتم - در خيار عيب
۶۹	هشتم - در خيار تدليس
۶۹	نهم - در خيار تبعض صفقه
۷۰	دهم - در خيار تخلف شرط
۷۰	فقره دوم - در احکام خیارات به طور کلی
۷۱	فصل دوم - در بيع شرط
۷۲	فصل سوم - در معاوضه
۷۳	فصل چهارم - در اجاره
۷۳	مبحث اول - در اجاره اشیاء
۷۴	مبحث دوم - در اجاره حیوانات
۸۰	فقره اول - در اجاره خدمه و کارگر
۸۰	فقره دوم - در اجاره متصدی حمل و نقل
۸۱	فصل پنجم - در مزارعه و مساقات
۸۱	مبحث اول - در مزارعه

۸۴	مبحث دوم - در مسابقات.....
۸۴	فصل ششم - در مضاربه.....
۸۶	فصل هفتم - در جعاله.....
۸۷	فصل هشتم - در شرکت.....
۸۷	مبحث اول - در احکام شرکت.....
۸۹	مبحث دوم - در تقسیم اموال شرکت.....
۹۲	فصل نهم - در ودیعه.....
۹۲	مبحث اول - در کلیات.....
۹۲	مبحث دوم - در تعهدات امین.....
۹۵	مبحث سوم - در تعهدات امانت گذار.....
۹۵	فصل دهم - در عاریه.....
۹۵	فصل یازدهم - در قرض.....
۹۷	فصل دوازدهم - در قمار و غیره.....
۹۷	فصل سیزدهم - در وکالت.....
۹۷	مبحث اول - در کلیات.....
۹۸	مبحث دوم - در تعهدات وکیل.....
۱۰۰	مبحث سوم - در تعهدات موکل.....
۱۰۰	مبحث چهارم - در طرق مختلفه انقضاء وکالت.....
۱۰۲	فصل چهاردهم - در ضمان عقدی.....
۱۰۲	مبحث اول - در کلیات.....
۱۰۳	مبحث دوم - در اثر ضمان بین ضامن و مضمون له.....
۱۰۴	مبحث سوم - در اثر ضمان بین ضامن و مضمون عنه.....
۱۰۶	مبحث چهارم - در اثر ضمان بین ضامنین.....
۱۰۶	فصل پانزدهم - در حواله.....

۱۰۷	فصل شانزدهم - در کفالت
۱۰۹	فصل هفدهم - در صلح
۱۱۱	فصل هجدهم - در رهن
۱۱۴	فصل نوزدهم - در هبه
۱۱۶	قسمت سوم - در اخذ به شفعه
۱۱۸	قسمت چهارم - در وصایا و ارث
۱۱۸	باب اول - در وصایا
۱۱۸	فصل اول - در وصایات
۱۲۰	فصل دوم - در وصی
۱۲۱	فصل سوم - در موصی به
۱۲۲	فصل چهارم - در موصی
۱۲۳	فصل پنجم - در وصی
۱۲۴	باب دوم - در ارث
۱۲۴	فصل اول - در موجبات ارث و طبقات مختلف وراث
۱۲۵	فصل دوم - در تحقق ارث
۱۲۷	فصل سوم - در شرایط و جمله از موانع ارث
۱۲۹	فصل چهارم - در حجب
۱۳۰	فصل پنجم - در فرض و صاحبان فرض
۱۳۰	فصل ششم - در سهم الارث طبقات مختلفه وراث
۱۳۲	مبحث اول - در سهم الارث طبقه اولی
۱۳۵	مبحث دوم - در سهم الارث طبقه دوم
۱۳۷	مبحث سوم - در سهم الارث وراث طبقه سوم
۱۳۹	مبحث چهارم - در میراث زوج و زوجه
۱۴۱	کتاب سوم - در مقررات مختلفه

۱۴۲	جلد دوم - در اشخاص
۱۴۲	کتاب اول - در کلیات
۱۴۶	کتاب دوم - در تابعیت
۱۵۴	کتاب سوم - در اسناد سجل احوال
۱۵۶	کتاب چهارم - در اقامتگاه
۱۵۷	کتاب پنجم - در غایب مفقودالاثر
۱۶۱	کتاب ششم - در ذمه ایت
۱۶۲	کتاب هفتم - در نکاح و طلاق
۱۶۲	باب اول - در نکاح
۱۶۲	فصل اول - در خواندگاری
۱۶۳	فصل دوم - در قابلیت صی برای ازدواج
۱۶۴	فصل سوم - در موانع نکاح
۱۶۸	فصل چهارم - شرایط صحت نکاح
۱۶۸	فصل پنجم - وکالت در نکاح
۱۶۹	فصل ششم - در نکاح منقطع
۱۶۹	فصل هفتم - در مهر
۱۷۳	فصل هشتم - در حقوق و تکالیف زوجین نسبت به یکدیگر
۱۷۷	باب دوم - در انحلال عقد نکاح
۱۷۷	فصل اول - در مورد امکان فسخ نکاح
۱۸۰	فصل دوم - در طلاق
۱۸۰	مبحث اول - در کلیات
۱۸۲	مبحث دوم - در اقسام طلاق
۱۸۳	مبحث سوم - در عده
۱۸۴	کتاب هشتم - در اولاد

۱۸۴	باب اول - در نسب.....
۱۸۶	باب دوم - در نگاهداری و تربیت اطفال.....
۱۸۹	باب سوم - در ولایت قهری پدر و جد پدری.....
۱۹۲	باب نهم - در خانواده.....
۱۹۲	فصل سوم - در الزام به انفاق.....
۱۹۵	کتاب دهم - در حجر و قیمومت.....
۱۹۵	فصل اول - در کلیات.....
۱۹۷	فصل دوم - در موارد نصب قیم و ترتیب آن.....
۲۰۰	فصل سوم - در اختیارات و وظائف و مسؤولیت قیم و حدود آن نظارت مدعی العموم بر امور، شعار و مجانین و اشخاص غیر رشید.....
۲۰۳	فصل چهارم - در موارد عزل قیم.....
۲۰۴	فصل پنجم - در خروج از تحت قیمومت.....
۲۰۴	جلد سوم - در ادله اثبات دعوی.....
۲۰۵	کتاب اول - در اقرار.....
۲۰۵	باب اول - در شرایط اقرار.....
۲۰۶	باب دوم - در آثار اقرار.....
۲۰۷	کتاب دوم - در اسناد.....
۲۱۱	کتاب سوم - در شهادت.....
۲۱۱	باب اول - در موارد شهادت.....
۲۱۳	باب دوم - در شرایط شهادت.....
۲۱۳	کتاب چهارم - در امارات.....
۲۱۴	کتاب پنجم - در قسم.....

شگرف بودن وظیفه نشر قوانین تا بدانجاست که در تمامی سیستمهای حقوقی دنیا اقدام به اعلان قوانین توسط نهادهای که عمدتاً روزنامه رسمی شناخته می‌شود، به عنوان بخشی از اعمال حاکمیت محسوب شده و انجام می‌گیرد. در کشور ما نیز ابلاغ و انتشار قوانین تاریخچه و اهمیت بسیار مهم و منظمی دارد. اصل مهم (قیح عقاب بلایان) به عنوان جزئی از قواعد اصلا حقوقی دارای جایگاهی رفیع و منبعث از منبع فیاض وحی الهی است. بر همین مبنا لزوم انتشار قوانین به منظور آگاهی بخشی به آحاد جامعه از حقوق و تکالیف قانونگذار و به تبع آن مطابق اصل ۱۶ قانون اساسی و مواد ۱ و ۳ قانون مدنی بر عهده روزنامه رسمی است. انتشار قوانین از آن جهت است که ای حکم مقنن پس از مهلت قانونی و همواره چنین فرض و الزام تلقی می‌شود که همگرا از قانون ابلاغ و مطلع هستند و هیچ کس جاهل به آن نمی‌باشد. این امر منوط به رعایت تشریفات انتشار و تدوین در وظایف قانونی محوله برابر با مواد مذکور می‌باشد.

علیهذا؛ علاوه بر انتشار شکل صحت قوانین که وظیفه حاکمیتی این نهاد است؛ در جهت بازنشر، یکپارچه‌سازی، مرجعیت و روانساز قوانین و همچنین تنویر افکار عمومی به صور مختلف در تکمیل وظیفه اطلاع‌رسانی و آگاهی بخشی، نسبت به همکاری مستمر با حقوقدانان و مراجع مرتبط در قالب نشر کتب حقوقی مرجع نیز اقدام می‌گردد. این همکاری مستمر با اشخاص محترم حقیقی و حقوقی ذکر شده منجر به تکمیل و رایج شدن استمرار آگاهی بخشی و نشر کتب حقوقی شده که دارای بیشترین و بالاترین قابلیت استادی در رجوع به قانون، همچنین مطلوب ترین رویکرد در رجوع به کتب محشأ و قوس تقنینی و تدوینی است. کتب منتشره نیز با استقبال مناسب و منطقی مخاطبین محترم مواجه گردیده و این سازمان را بر آن داشته است تا با حساسیت، همت و دقت نظر بیشتری نسبت به امر نشر اطلاع‌رسانی امور حقوقی و قوانین اقدام نماید و در نتیجه کتب مرجع قابل استناد همواره مورد استفاده محاکم قضائی، وکلا، مراجع قضائی - اداری و عموم مردم قرار گرفته و در امور تخصصی نیز قابل اتکا و اعتنا است.

در گردآوری، تدوین و یکپارچه‌سازی قوانین و متون حقوقی و همچنین برقراری ارتباطی منطقی بین قوانین، آئین‌نامه‌ها، دستورالعمل‌ها و بخشنامه‌ها، آرای وحدت رویه، مجموعه‌های تنقیحی، همچنین نظریات حقوقدانان و سایر مباحث و عناوین حقوقی همکاری سازنده‌ای بین این سازمان با مراجع قضائی، نهادهای علمی - پژوهشی و جامعه حقوقی شکل گرفته است. تا وظایف محوله قانونی روزنامه رسمی کشور به عنوان یگانه مرجع انتشار قوانین و مقررات به نحو مطلوب و آینده‌نگر انجام گیرد.

از آنجا که پژوهشی در علم و اجرای حقوق و قوانین مستلزم تلاش و اهتمام ویژه‌ای مبتنی بر شناخت، شراف بر سایر رشته‌ها نیز دارد تا بتواند از یک سو بین آحاد جامعه و اصول و اصطلاحات حقوقی تباط برقرار کرده و از سویی به صورت ظاهراً خشک و آمرانه قوانین جنبه فراگیر به شدت تا اثرگذاری قوانین مثمر ثمر باشد، می‌بایست علاوه بر چهارچوب ابلاغ عادی قوانین نسبت به چاپ و نشر کتب در اشکال تدوین، تنقیح، محشا، تجميع، موضوعی، کاربردی و امثالهم اقدام نمود.

این کتاب نیز به نوبه خود امر پسندین و علاع رسانی حقوقی، پرتلاش در نگارش و حساسیت در تدوین و انتشار آن بوده که تحت عنوان قانون مدنی حاصل زحمات و تلاشهای آقای محمدرضا دشتی اردکانی و همکاران تلاش روزنامه رسمی کشور می‌باشد و یقیناً در راستای تجميع آن راهگشای جامعه حقوقی کشور است.

در خاتمه از زحمات آقای محمّد پارسا و سرکارخانم ژیلّا خرسا که همواره در این امر مهم یاری نمودند صمیمانه تشکر و قدردانی می‌شود.

روزنامه رسمی کشور